

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Naděždy Řehákové a soudkyň JUDr. Ivanky Havlíkové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové ve věci

žalobkyně: **S. V.**, narozená X
státní příslušnost Ukrajina
bytem X
zastoupena zákonnou zástupkyní G. V.,
bytem X

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, IČO 06215912
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 9. 2019, č. j. MV-106333-4/SO-2019

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalované označené v záhlaví tohoto rozsudku, kterým žalovaná zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ze dne 18. 6. 2016, č. j. OAM-567-19/DP-2018. Prvostupňovým rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobkyně o

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem strpění podle ustanovení § 44a odst. 3 ve spojení s § 36 odst. 3 a § 38 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

II. Rozhodnutí žalované (napadené rozhodnutí)

2. Žalovaná v odůvodnění svého rozhodnutí vyšla z následujících zjištění:
3. Žalobkyni bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců s platností do 7. 4. 2015. Následně bylo žalobkyni vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem strpění pobytu na území s platností do 7. 4. 2016, které jí bylo dále prodloužováno až do dne 7. 4. 2018. Dne 9. 1. 2018 podala žalobkyně další žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území, kterou odůvodnila stále trvajících důvody, pro které jí bylo dlouhodobé vízum vydáno. V odůvodnění podané žádosti žalobkyně zrekapitulovala dosavadní průběh svého pobytu na území České republiky od 20. 8. 2014, kdy s rodinou vycestovala z Ukrajiny, a poukázala na skutečnost, že bezpečnostní situace v Doněcké oblasti je stále vážná. Lidé jsou vystaveni reálnému riziku protiprávního zadržení, odebrání cestovních dokladů a osobního majetku, nehumánního zacházení či újmy na zdraví, což je známo z veřejně dostupných tiskových zpráv. V případě návratu by žalobkyně byla s rodinou vystavena riziku mučení, nelidskému a ponižujícímu zacházení a trestání, případně vážnému ohrožení života nebo lidské důstojnosti.
4. Žalovaná vyšla rovněž z vyjádření žalobkyně ze dne 26. 2. 2018 a poukázala na to, že s rodinou nemohla využít institut vnitřního přesídlení, neboť ten neposkytuje účinné záruky ochrany proti nebezpečí vážné újmy, která jí hrozí při návratu. Dále předložila informační zdroje, zejména zprávy UNHCR, výroční zprávu Amnesty International 2016/2017, výroční zprávu Human Rights Watch 2017, zprávy Organizace Institute for Economics and Peace a Mezinárodního výboru Červeného kříže.
5. Rozhodnutím ze dne 15. 3. 2018 správní orgán prvního stupně žádost žalobkyně zamítl, neboť důvody, pro které bylo žalobkyni uděleno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území, již pominuly a aktuálně jí nebylo bráněno ve vycestování z území České republiky. Toto rozhodnutí bylo k žalobkyní podanému odvolání zrušeno rozhodnutím žalované ze dne 15. 1. 2019 s tím, ve spise chyběly podklady, na základě kterých správní orgán prvního stupně rozhodoval a ke kterým se měla žalobkyně vyjádřit.
6. Po opětovném projednání žádosti žalobkyně a doplnění požadovaných podkladů o informaci Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, k Ukrajině ze dne 14. 9. 2018 a ze dne 16. 5. 2018, jakož i o dokument Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí ze dne 17. 5. 2017, se žalobkyně znovu vyjádřila písemně dne 23. 5. 2019. Uvedla, že situace na východní Ukrajině se nestabilizovala a nadále jsou důvody, pro které by neměla být vystavena návratu do své vlasti. Poukázala na své osobní a rodinné poměry, že v zemi původu nemá žádnou možnost dlouhodobého ubytování, práce ani jiného zázemí.

7. Rozhodnutím ze dne 18. 6. 2019 správní orgán prvního stupně žádost žalobkyně opět zamítl, dospěl ke stejným závěrům, tj. že důvody, pro které bylo žalobkyni uděleno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území, již pominuly a že jí aktuálně již nebrání překážka na její vůli nezávislá ve vycestování na Ukrajinu.
8. Žalobkyně následně podala odvolání, v němž zopakovala svoji argumentaci a námitky ignorování předložených listin správním orgánem prvního stupně a rozpor jeho rozhodnutí s právem na ochranu soukromého a rodinného života zaručeného čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Evropská úmluva o lidských právech“).
9. O podaném odvolání rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím, ve kterém odvolání žalobkyně zamítl jako nedůvodné s ohledem na stávající bezpečnou situaci v zemi původu, což dovodila z jednotlivých podkladů – zpráv, týkajících se celkových poměrů na Ukrajině a dále i v Doněcké a Luhanské oblasti, zabývala se informacemi o možném vnitřním přesídlení obyvatelstva z hlediska stávajících podmínek na Ukrajině s přihlédnutím k judikatuře správních soudů v azylovém řízení. Uvedla, že žalobkyně nadto nepředložila žádný doklad, ze kterého by bylo zřejmé, že je to právě ona a její rodina, kteří by byli terčem svévolného násilí, že by nemohli nalézt ochranu v jiné části země. Dále se žalovaná zabývala posouzením přiměřenosti dopadu do soukromého a rodinného života žalobkyně a námitkou rozporu s nejlepším zájmem dítěte v kontextu s Úmluvou o ochraně dítěte. Žalovaná rovněž vyšla z právní úpravy a judikatury správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu a citovala závěry, že Úmluva chrání ingerenci do privátní sféry, avšak nezakládá právo na pozitivní plnění ze strany státu, pokud by rodina žalobkyně neměla zájem na Ukrajinu přesídlit. Připomněla, že cizincům svědčí právo na pobyt na území České republiky jen za podmínek stanovených v právním řádu, připouštějících pobyt na území České republiky. Z uvedených důvodů se ztotožnila se závěrem správního orgánu prvního stupně o tom, že pominuly důvody strpění pobytu žalobkyně na území České republiky, a shledala, že tyto důvody byly prvostupňovým správním orgánem náležitě posouzeny a odůvodněny.

III. Žaloba

10. Žalobkyně v žalobě namítla, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť stojí na stanovisku, že u žalobkyně, která pochází z Doněcku na Ukrajině a v roce 2014 uprchla ze své země v důsledku vojenského konfliktu, již pominuly důvody, pro které jí bylo správním orgánem prvního stupně uděleno nejprve vízum nad 90 dnů za účelem strpění a následně povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem strpění pobytu. Nesouhlasila s tím, že již netrvá překážka vycestování na její vůli nezávislá, že na Ukrajině došlo k podstatné změně co do bezpečnosti a veřejného pořádku a žalobkyni nic nebrání v návratu do země původu. S odkazem na porušení ustanovení správního řádu namítala nedostatečně zjištěný skutkový stav věci, nedostatečné odůvodnění hodnocení podkladů řízení a porušení Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a Úmluvy o právech dítěte.
11. Žalobkyně konkrétně vyjádřila nesouhlas se závěry napadeného rozhodnutí, že u ní již netrvají důvody pro prodloužení pobytového oprávnění, konkrétně povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území. Uvedla, že žalovaná své

závěry o tom, že situace na Ukrajině umožňuje její bezpečný návrat do země, opírá zejména o zjištění, že dne 17. 5. 2017 bylo schváleno nařízení Rady EU a Evropského parlamentu č. 2017/850/EU, kterým se mění nařízení, stanovující seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (dále jen „nařízení (EU) 2017/850“). Žalovaná se přiklonila k závěru správního orgánu prvního stupně, podle kterého došlo k podstatné změně v posouzení bezpečnosti a veřejného pořádku na území Ukrajiny, a proto u žalobkyně minimálně od 17. 5. 2017 netrvají důvody, pro které jí bylo uděleno vízum a následně dlouhodobý pobyt za účelem strpění. Žalobkyně namítla, že žalovaná se v odvolání dostatečně nevypořádala s námitkou, že správní orgán nemůže aplikovat obecná tvrzení a závěry na každý posuzovaný případ. Uvedla, že předložila dostatek důkazů svědčících o tom, že překážka vycestování v jejím případě nadále trvá. V řízení poukazovala na řadu zpráv, které popisovaly situaci na Ukrajině a dle žalobkyně podporovaly její obavy z návratu na Ukrajinu.

12. Žalobkyně namítala, že žalovaná ani správní orgán prvního stupně uváděné informace nijak nereflektovaly a nevypořádaly se s námitkou, že rozhodnutí nemá oporu ve spisovém materiálu a je nepřezkoumatelné. Správní orgán prvního stupně na jedné straně ve svém rozhodnutí konstatoval, že situace v zemi původu by byla překážkou návratu cizince pouze v případě, kdyby na území státu, jehož je cizinka státním příslušníkem, skutečně probíhal ozbrojený konflikt nebo kdyby případně tento stát selhal v zajištění alespoň základní bezpečnosti svých obyvatel. Dále konstatoval, že toto není případ Ukrajiny. Sám správní orgán prvního stupně odkázal na souhrnnou informaci ze 14. 9. 2018, podle níž bylo možné považovat situaci na Krymu a v Sevastopolu za mezinárodní ozbrojený konflikt. Konflikt na východě Ukrajiny byl označen jako vnitřní ozbrojený konflikt a obecně se okupace Krymu a existence samozvaných republik v částech Luhanské a Doněcké oblasti a s nimi spojený ozbrojený konflikt staly jedním z hlavních zdrojů porušování lidských práv a základních svobod na Ukrajině.
13. Žalobkyně namítala, že se žalovaná nevypořádala s tvrzením žalobkyně o tom, že souhrnná informace ze dne 14. 9. 2018 potvrzuje, že od vypuknutí konfliktu na Ukrajině činí počet obětí více než 10 500 osob, že ozbrojený konflikt je jedním z hlavních zdrojů porušování lidských práv a základních svobod, že existují tajná vězení udržovaná ukrajinskou tajnou službou a podobná zařízení separatistů, že došlo k vytvoření paralelních institucí v oblasti Doněcku a Luhansku, že nebyly staženy těžké zbraně z frontové linie, že obě strany konfliktu byly nařknuty z činů klasifikovaných jako válečné zločiny, včetně mučení a porušování mezinárodního humanitárního práva, že dochází k omezení svobody pohybu, že pro obyvatelstvo existuje riziko v podobě zaminovaných území včetně obytných oblastí. Dále žalobkyně poukázala na to, že počet vnitřně vysídlených osob překročil hranici 1 800 000 lidí a že mnoho vnitřně vysídlených osob čelí byrokratickým překážkám a diskriminaci kvůli různým legislativním aktům. Tyto vnitřně vysídlené osoby jsou ohroženy marginalizací ve společnosti a trpí nedostatečnou integrací kvůli nedostatečné vládní strategii. Žalobkyně uvedla, že poskytla řadu zpráv, které svědčí o nestabilní bezpečnostní situaci.
14. Žalobkyně namítala, že existence jakékoliv dohody, mezinárodní smlouvy či jiného ujednání nemůže ze své podstaty osvědčovat skutečný stav věci ve vztahu ke konkrétní osobě. Rozporovala závěry žalované o tom, že tím, že ozbrojené střety probíhají pouze

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

v Luhanské a Doněcké oblasti, je pouze na její volbě, do které části Ukrajiny se navrátí, a že se může usadit na jiném místě mimo oblast bojů. Žalobkyně ani její rodiče nemají žádnou možnost dlouhodobého ubytování, nemají práci ani jiné zázemí, ani nemají nikoho, na koho by se v této souvislosti mohli obrátit. Dědeček žije jako vnitřní uprchlík v blízkosti frontové linie a kromě starobního důchodu nemá přístup k jiné pomoci ze strany ukrajinských orgánů. Nemá zajištěno bydlení, čelí problémům v přístupu ke zdravotní péči a zásobování. Rodina žalobkyně zůstala v Doněcku, okolí jejich domu se v minulosti již dvakrát stalo terčem ostřelování a navíc kvůli aktivitám otce žalobkyně před odjezdem mají rodiče obavy z pronásledování a zadržení v Doněcku, kdy se obávají o život svůj a žalobkyně.

15. Žalobkyně není v situaci, kdy by mohla důkazy, ze kterých by bylo zřejmé, že je to právě ona a její rodina, kteří se mohli stát terčem svévolného násilí, předložit minimálně s ohledem na to, že již několikátým rokem žijí mimo území Ukrajiny. To však neznamená, že by její obavy byly liché a nepodložené. Žalobkyně rozporovala postup správního orgánu prvního stupně, který žalovaná podpořila, kdy prodloužení pobytového oprávnění nebylo podmíněno nutností dokládat individuální důkazy, přičemž náhle je žalobkyně nucena předložit konkrétní důkazy prokazující hrozící újmu pouze a ve vztahu jedině k její osobě. Tato změna správní praxe je podle názoru žalobkyně v rozporu s principem legitimního očekávání.
16. Žalobkyně je nezletilá a v případě návratu by čelila traumatu spojenému s nuceným opuštěním přirozeného prostředí, když v České republice absoluuje několikátým rokem povinnou školní docházku v českém jazyce, pouze s rodiči hovoří rusky, rusky ani ukrajinsky psát neumí. Podle názoru žalobkyně tak nebyl naplněn zákonný důvod pro zamítnutí její žádosti, neboť v jejím případě dosud existuje překážka na vůli nezávislá spočívající v trvající hrozbě skutečného nebezpečí vážné újmy. Žalovaná rovněž nesprávně posoudila právní otázky vztahující se na zjištěné skutkové okolnosti případu, zejména pokud jde o celkové zhodnocení případu žalobkyně co do naplnění podmínek pro prodloužení pobytového oprávnění.

IV. Vyjádření žalované k žalobě

17. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě uvedla, že vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území, stejně jako dlouhodobý pobyt za účelem strpění pobytu na území, se udělují ze zákonem stanovených důvodů a nemají nahrazovat jiné typy pobytových oprávnění. Žalobkyni bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů a následně povolení k pobytu za účelem strpění z důvodu překážky vycestování z území nezávislé na vůli cizince. Překážkou na vůli se rozumí překážka, která cizinci brání fyzicky či fakticky vycestovat z území, což znamená, že vízum za účelem strpění pobytu na území, stejně jako povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území, je podmíněno samotnou nemožností opustit území České republiky.
18. Česká republika je vázána nařízením (EU) č. 2017/850, podle něhož hodnotící zpráva Komise EU hodnotila oblast bezpečnosti a veřejného pořádku a konstatovala, že všechna kritéria byla ze strany Ukrajiny splněna. Správním orgánům nelze vytýkat, že při rozhodování o žádosti žalobkyně vycházely z nařízení (EU) 2017/850 a závěrečné hodnotící zprávy příslušných orgánů EU.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

19. Žalovaná zrekapitulovala, že vnitřní ozbrojený konflikt je soustředěn pouze na frontovou linii na území Doněcké a Luhanské oblasti. Zbývajících 22 oblastí Ukrajiny je pod správou vlády a je v nich zajištěna bezpečnost obyvatel.
20. Žalovaná uzavřela, že se plně ztotožnila s právním názorem správního orgánu prvního stupně, pokud zamítl žádost žalobkyně o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem strpění pobytu. V průběhu řízení byl dostatečně zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a spisový materiál obsahuje dostatečné podklady pro vydání uvedeného rozhodnutí.

V. Posouzení věci městským soudem

21. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a to dle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) dle uplatněných žalobních bodů.
22. Žaloba není důvodná.
23. Městský soud v Praze předně považuje za nezbytné uvést, že již rozhodoval v obdobné věci otce žalobkyně v rozsudku ze dne 10. 12. 2019, č. j. 11 A 163/2019-37, a to ve shodném sporu o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za shodných poměrů, za jakých podávala žádost žalobkyně. Od závěrů uvedeného rozsudku nemá soud v této věci důvod se odchýlit.
24. Soud pro účely posouzení žaloby vyšel z následující právní úpravy:
25. Podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců ministerstvo udělí vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území cizinci, kterému ve vycestování z území brání překážka na jeho vůli nezávislá nebo jsou-li splněny podmínky podle § 179 odst. 5.
26. Podle § 46 odst. 2 zákona o pobytu cizinců platí, že pro povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území z důvodu uvedeného v § 33 odst. 1 písm. a) platí obdobně § 56 vztahující se na vízum k pobytu nad 90 dnů.
27. Podle § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území uděluje ministerstvo na žádost cizince, kterému bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území podle § 33, pokud pobyt cizince na území bude delší než 1 rok a trvají-li důvody, pro které bylo toto vízum uděleno.
28. Podle § 56 odst. 1 písm. l) zákona o pobytu cizinců dlouhodobé vízum ministerstvo cizinci neudělí, jestliže cizinec nesplňuje některou z podmínek pro udělení víza.
29. Mezi účastníky řízení je sporné, zda podle § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců stále trvají důvody, pro které bylo vízum žalobkyni uděleno.
30. V souzené věci bylo žalobkyni uděleno povolení k pobytu na území České republiky za účelem strpění pobytu na území, a to z důvodu, že v době jejího odchodu a její rodiny z Ukrajiny v roce 2014, konkrétně z místa původu v Doněcku na Ukrajině, probíhal

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

v zemi válečný konflikt, situace v zemi nebyla bezpečná a zejména nebyla předvídatelná. Proto bylo na místě a bylo i odůvodnitelné, aby žalobkyni bylo vydáno povolení k pobytu ve smyslu § 33 odst. 1 a posléze i § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, jestliže nebylo pochyb o tom, že návratu žalobkyně na Ukrajinu bránila překážka na její vůli nezávislá. Vydaná povolení za účelem strpění pobytu na území jsou jedním z právních institutů přispívajících k ochraně válečným či jinak závažným způsobem ohrožených či postižených osob, přinucených opustit zemi svého původu v důsledku zejména národních ozbrojených konfliktů či represí. Právní ochrana před závažnými událostmi a hrozbami je také poskytována podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), jehož předmětem je ochrana před pronásledováním nebo hrozcí vážnou újmu (§ 3 odst. 1 zákona o azylu), což ostatně žalobkyně ve své žalobě také zmiňuje. Smyslem udělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění není vyjít vstříc cizinci s dočasným povolením za účelem strpění pobytu z důvodu ochrany před společenskými, ekonomickými či administrativními obtížemi, které by mu hrozily po návratu do jeho domovské země, což je v dané věci i z hlediska námitky nemožnosti vnitřního přesídlení či obav z vedení soukromého a rodinného života na Ukrajině rovněž součástí argumentace žalobkyně. Žalobkyně nejen že namítala, že nepominuly důvody, pro které jí bylo správním orgánem prvního stupně uděleno nejprve vízum nad 90 dnů za účelem strpění a následně povolení k dlouhodobému pobytu rovněž za účelem strpění pobytu, ale také, že jí ze strany státních orgánů v případě návratu na Ukrajinu hrozí pronásledování kvůli uplatňování politických práv, což spatřuje v tom, že ona i její rodina mohou být perzekuováni kvůli předchozímu opuštění Ukrajiny.

31. K situaci na Ukrajině lze shodně odkázat na skutečnosti, které vyplývají jak z hodnocení poměrů rodiny žalobkyně v rozsudku, týkajícího se žádosti jejího otce, tak z podkladů správního spisu – zpráv a informací o bezpečnostní situaci na Ukrajině, jakož i z konzistentní judikatury Městského soudu v Praze a také Nejvyššího správního soudu k poměrům na Ukrajině, týkající se možnosti vnitřního přesídlení, judikatury dokonce z doby před podáním žádosti žalobkyně (rozsudek Městského soudu ze dne 20. 3. 2019, č. j. 4 Az 30/2018-22, a v něm uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu z roku 2017).
32. Součástí spisového materiálu je zpráva Ministerstva zahraničních věcí České republiky Situace v zemi: politická bezpečnostní situace, vojenská služba, vnitřně přesídlení osoby ze dne 12. 7. 2017, zpráva Ministerstva vnitra k politické a bezpečnostní situaci na Ukrajině ze dne 14. 9. 2018 (Informace OAMP), odpověď Ministerstva zahraničních věcí ze dne 16. 5. 2018 k situaci osob vracejících se na Ukrajinu po neúspěšné žádosti o azyl, a nařízení (EU) 2017/850 z důvodu změn situace na Ukrajině.
33. Jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, žalovaná předně opřela své závěry o jí shromážděné předpisy EU (nařízení EU č. 2017/850/EU) a z hodnotící zprávy Komise EU jako podkladu k uvedenému nařízení, z nichž žalovaná dovodila podstatnou změnu v posouzení bezpečnosti a veřejného pořádku tak, že již minimálně od 17. 5. 2017 netrvají důvody pro shledání překážky na vůli žalobkyně nezávislé pro návrat do její vlasti. Dále žalovaná vycházela z Informace OAMP: Ukrajina – situace v zemi – politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby v zemi, ze dne 14. 9. 2018 (dále také jen „Informace“). Podle této Informace válečný stav na Ukrajině netrvá, ve srovnání s rokem 2014 se politická i bezpečnostní situace v zemi stabilizovala, bezpečnostní incidenty se na území Ukrajiny

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

omezovaly na okolí tzv. linie dotyku, hranice mezi územím kontrolovaným separatisty z Luhanské a Doněcké lidové republiky a ukrajinskou armádou. Z citované zprávy tedy vyplývá, že zhoršená bezpečnostní situace panuje pouze ve dvou oblastech Ukrajiny, ve zbytku země je bezpečnostní situace klidná. Uvedené nerozpoučují zprávy předložené žalobkyní, jejíž nezohlednění žalobkyně napadenému rozhodnutí vytýká. Její vyjádření ze dne 19. 2. 2018 doručené správnímu orgánu dne 26. 2. 2018, v němž poukazovala na konkrétní zprávy Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a zprávy hodnotící porušování lidských práv na Ukrajině, se týká nestability a porušování lidských práv v Doněcké a Luhanské oblasti. Žalobkyně prokazované skutečnosti tak nevyvracejí skutková zjištění správních orgánů o situaci v zemi, je spíše otázkou, zda prokázaná nestabilita určité části území naplňuje pro možnost navrácení do země původu podmínku překážky na vůli žalobkyně nezávislou tak, že je důvodem pro prodloužení povolení za účelem strpění pobytu na území.

34. Válečnou situaci na Ukrajině již městský soud nastínil i ve svém rozhodnutí ze dne 10. 12. 2019, č. j. 11 A 163/2019-37, týkajícím se otce žalobkyně ve stejném řízení o jeho žádosti o povolení pobytu za účelem strpění. Městský soud vyšel ze zjištění, že podle správním orgánem shromážděných informací přistoupila Ukrajina v letech 2014 až 2015 celkem k šesti vlnám mobilizací. V souvislosti se stabilizací situace na východě Ukrajiny po uzavření tzv. Minských dohod nebyla v roce 2016 ani v roce 2017 vyhlášena žádná další mobilizace. Demobilizace vojáků povolaných v letech 2014 a 2015 v rámci částečné mobilizace proběhla postupně v několika etapách v roce 2015 a 2016. V prohlášení vydaném 2. 11. 2016 pak prezident Porošenko sdělil, že v současné době na východoukrajinské frontě (linie dotyku) již nejsou žádní mobilizovaní vojáci, ale pouze dobrovolníci a profesionální příslušníci armády. Vojáci základní vojenské služby nejsou od podzimu 2014 povoláváni do oblasti bojů na východě země (zóny ATO). Ukrajinská armáda postupně zvyšuje počty profesionálních vojáků, kteří slouží v konfliktních zónách na východě Ukrajiny. Správní orgán zde konstatuje, že dle informací jemu známých a se kterými byla seznámena také žalobkyně dne 19. 2. 2019, byl válečný stav vyhlášen na konci listopadu 2018 s dobou platnosti na třicet dní. Taktéž je správnímu orgánu známo, že k prodloužení válečného stavu na konci prosince 2018 nedošlo. Obavy žalobkyně tak byly žalovanou i soudem posouzeny jako liché.
35. Námitky žalobkyně ohledně uplatnění pouze obecných tvrzení (informací) o poměrech v zemi jejího původu, bez přihlédnutí k její osobní situaci a obav z trvajících ozbrojeného konfliktu jsou rovněž nedůvodné. To i s přihlédnutím k tomu, že žalovaná posuzovala i možnost vnitřního přesídlení osob ve smyslu judikatury správních soudů (str. 8 napadeného rozhodnutí). Žalovaná v této otázce vycházela z aktuální a ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu uvedené na str. 8 napadeného rozhodnutí, podle níž má ukrajinský státní příslušník reálnou možnost v rámci své rozsáhlé vlasti vnitřně přesídlit mimo oblast konfliktu na východě země.
36. Žalobkyně totiž netvrdí, že by jí v zemi původu hrozilo individuální nebezpečí právě z důvodu samotné existence ozbrojeného konfliktu ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008-68, podle něhož s výjimkou totálního konfliktu musí žadatel přicházející z místa méně intenzivního ozbrojeného konfliktu prokázat dostatečnou míru individualizace ve vztahu ke zvýšenému riziku svévolného násilí spojeného s ozbrojeným konfliktem. K obavám žalobkyně z válečných

oblastí na východě lze aplikovat závěr Nejvyššího správního soudu, uvedený v jeho usnesení ze dne 4. 10. 2018, č. j. 5 Azs 115/2018-34: „*Nejvyšší správní soud se v nedávné minulosti několikrát zabýval bezpečnostní situací na Ukrajině, přičemž dospěl k závěru, že ozbrojený konflikt se nedotýká celého území a nelze tudíž předpokládat, že by byl každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Jedná se o konflikt izolovaný pouze ve východní části země, jehož intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.*“

37. Soud se proto neztotožnil s názorem žaloby, podle něhož se správní orgány nevypořádaly s tvrzeními žalobkyně uvedenými v jejích podáních a pouze obecně vycházely ze změny evropské směrnice a z Informace. Nedůvodnost této námitky vyplývá na první pohled z odůvodnění napadeného rozhodnutí, zejména pak ze str. 7 a 8 písemného vyhotovení. Žalovaná se v dané věci vypořádala jak se souhrnnými zprávami k politické a bezpečnostní situaci na Ukrajině, tak s argumentací žalobkyně ve vztahu k Doněcké a Luhanské oblasti. Má-li správní orgán vycházet z tvrzení účastníka řízení, jak tomu nasvědčuje žalobní tvrzení, leží na účastníku břemeno tvrzení a následně i břemeno důkazní. Žalobkyně nepředložila ani neoznačila žádné důkazy, které by byly vypovídající k individuální situaci žalobkyně či její rodiny, ačkoliv na území Ukrajiny, jak uvádí, má rodinné příbuzné a o konkrétních hrozbách či poměrech by mohla být informována. Z obsahu spisového materiálu také nevyplývá, že by žalobkyně nebo její rodiče měli nějaké konkrétní politické přesvědčení a byli členy nějaké politické strany či měli se státními orgány nějaké vážné potíže. Soud ani z tvrzení žalobkyně ani z podkladů správního řízení neseznal, že by žalobkyně požádala o mezinárodní ochranu podle zákona o azylu, tvrdí-li i hrozbu politického pronásledování. V podkladech řízení je toliko založena informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 16. 5. 2018 k situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, která nezmiňuje, že by fakt podání žádosti o mezinárodní ochranu byla důvodem postihu občanů Ukrajiny, kteří se do země původu vracejí. To tím spíš musí platit u osob, které jen pobývaly v zahraničí. Žalobkyní napadená Informace ze dne 14. 9. 2018 je podložena informacemi z mnoha v něm uvedených zdrojů, které žalobkyně nikterak nezpochybnila. Žalobkyně tvrzené nebezpečí vážné újmy neprokázala jediným důkazem a zůstala u nesouhlasu s obsahem Informace a také předkládala vlastní náhledy na možnost přesídlení, aniž by, kromě logických životních obtíží, jejichž těžkosti lze pochopit, uvedla věrohodné skutečnosti, které vyvracejí možnost vnitřního přesídlení, závažným způsobem ohrožují pohyb osob a hrozí závažnou újmu. Žalobkyně zůstala jen u obecných tvrzení, a pokud namítá, že není v situaci, aby ona sama opatřila důkazy o svévolném násilí vůči své osobě, když žije několikátým rokem mimo území Ukrajiny, pak toto právě nasvědčuje opodstatněnosti vycházet z nařízení (EU) 2017/850 a zpráv EU, z Informací Ministerstva vnitra i Ministerstva zahraničních věcí, mapujícího prostřednictvím zastupitelských úřadů poměry osob vracejících se do země původu žalobkyně. Tyto zprávy celkově dokládají postup ke stabilizaci země v minulých letech a k celkovému zklidnění situace. Z uvedených důvodů soud shledal námitky ohledně svévolného násilí a nebezpečí vážné újmy, směřující proti obsahu těchto zpráv, nedůvodnými z hlediska závažnosti, s níž je spojen důvod pobytového oprávnění za účelem strpení. V současné době není prokázán ani důvod ve smyslu § 179 odst. 5 zákona o pobytu cizinců, který by žalobkyni znemožňoval její nucené vycestování do země její státní příslušnosti.

38. Z výše uvedených skutečností a z podkladů napadeného rozhodnutí tedy nevyplývá, že by pouze z důvodů, že se žalobkyně neztotožňuje s hodnocením situace na Ukrajině, byla žalobkyně pronásledována či by jí hrozila vážná újma. Předpokládané potíže s usídlením, studiem a uplatněním žalobkyně, případně zařizováním běžného života, nejsou důvodem pro udělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění jako výjimečného (a také dočasného) pobytového titulu. Uvedený pobytový titul ani nemůže tyto obtíže vyřešit. Námitka žalobkyně, že není na její volbě, do které části Ukrajiny se navrátí, souvisí s možností vnitřního přesídlení, které bylo, jak je shora uvedeno, žalovanou v souladu s judikaturou zhodnoceno. Obavy žalobkyně a její názor o tom, že by se mělo jednat o právně relevantní důvod pro prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění, považuje soud za nepřiléhavé. Žalovaná proto důvodně uzavřela, že s ohledem na podstatnou změnu posouzení bezpečnosti a veřejného pořádku na území Ukrajiny již netrvají důvody, pro které bylo žalobkyni uděleno vízum a následně dlouhodobý pobyt za účelem strpění, a že se na žalobkyni nevztahuje překážka vycestování.
39. K argumentaci žalobkyně ohledně požadavků na odůvodnění správního rozhodnutí ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu lze odkázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, který se aplikací tohoto ustanovení zabýval již mnohokrát: „*Odůvodnění je shrnutím všech zjištěných skutečností odůvodňujících výrok rozhodnutí. Musí proto plně odpovídat skutečným výsledkům provedeného řízení. Správní řád výslovně určuje, že v odůvodnění se uvedou skutečnosti, které byly podkladem rozhodnutí, způsob, jakým byly hodnoceny provedené důkazy a ostatní podklady, a konečně i úvahy, které vedly k aplikaci konkrétního právního předpisu na projednávanou věc*“ (viz např. rozsudky ze dne 26. 1. 2006, č. j. 4 Ads 23/2004-49, či ze dne 25. 7. 2017, č. j. 2 Azs 253/2017-37). Odůvodnění napadeného rozhodnutí v tomto směru žádné vady nevykazuje, protože je z něj zcela jasně patrné, z jakého skutkového stavu správní orgány vycházely, jak ho právně hodnotily, z jakých důvodů na odvolací námitky žalobkyně a její návrhy nepřistoupily. Ani námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí včetně absence jeho opory ve správním spise tak není důvodná.
40. Žalovaná se rovněž dostatečně vypořádala s dopadem rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně na str. 9-12 napadeného rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že k této části napadeného rozhodnutí nebyly uplatněny konkrétní žalobní námitky a žalobkyně jen v úvodu žaloby namítala porušení mezinárodních úmluv, soud v rámci této námítky odkazuje na obšírné skutkové a právní argumenty žalované v závěru napadeného rozhodnutí a doplňuje následující.
41. Povinnost hodnotit přiměřenost dopadů rozhodnutí o neprodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území stanoví § 174a zákona o pobytu cizinců, podle něhož při posuzování přiměřenosti zohlední správní orgán také závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí a potažmo napadeného rozhodnutí, které na závěry prvostupňového rozhodnutí odkázalo a ztotožnilo se s nimi, vyplývá, že se správní orgány otázkou přiměřenosti dopadů vydaného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně zabývaly dostatečně a přezkoumatelně, a to ve

vztahu ke všem shora uvedeným kritériím. Pokud se jedná o kritérium povahy a pevnosti rodinných vztahů na území České republiky, žalovaná s odkazem na skutečnosti uvedené žalobkyně uvedla, že bylo prokázáno, že žalobkyně má na území České republiky rodinné vazby na rodiče, kteří jsou v totožné pobytové situaci.

42. Otázka, zda a za jakých podmínek se mají správní orgány zabývat přiměřeností dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince, pokud tato povinnost neplyne z § 174a zákona o pobytu cizinců, byla již judikaturou vyřešena následovně: Zákonodárce typově vyhodnotil dopady rozhodnutí ve věcech pobytových oprávnění do soukromého a rodinného života cizinců. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2015, č. j. 6 Azs 226/2017-27, platí, že podle § 174a zákona o pobytu cizinců „*při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště*“. Závěr, podle něhož je třeba posuzovat přiměřenost všech meritorních rozhodnutí správních orgánů, z citovaného ustanovení v žádném případě nevyplývá a nelze jej dovodit jazykovým ani jiným výkladem. § 174a zákona o pobytu cizinců obsahuje pouze demonstrativní výčet kritérií, ke kterým správní orgány přihlednou v případě, že jim zákon ukládá povinnost posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí. Tak je tomu např. v případě rozhodování dle § 19 odst. 1, § 37 odst. 2, § 46a odst. 2 zákona o pobytu cizinců a některých dalších rozhodnutí. K aplikaci ustanovení § 174a zákona o pobytu tak může dojít teprve tehdy, pokud některá ustanovení zákona správnímu orgánu v konkrétním případě povinnost zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí ukládají. V případě rozhodnutí podle § 44a odst. 3, § 36 odst. 3 a § 38 odst. 2 zákona o pobytu cizinců se však přiměřenost rozhodnutí zásadně neposuzuje.
43. Nelze však současně ztrácet ze zřetele, že Česká republika je mj. smluvní stranou Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jejíž čl. 8 zavazuje smluvní státy k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu při posuzování rozsahu narušení soukromého a rodinného života je nutné zkoumat nejen vliv na ekonomický, osobní a rodinný život cizince, ale i na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo pobývat na území České republiky na základě samostatného pobytového oprávnění (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39, či ze dne 27. 2. 2014, č. j. 9 Azs 41/2014-34). Uvedené podmínky však byly v posuzované věci splněny, neboť žalovaná se fakticky přiměřeností dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně s ohledem na její poměry zabývala na str. 9 a 10 napadeného rozhodnutí a samotný nesouhlas účastníka řízení se závěry, k nimž správní orgán dospěl, nečiní napadené rozhodnutí nezákonným.
44. Z uvedeného vyplývá obecný závěr, že správní orgány byly povinny posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně a jejích rodičů podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, a to kvantitativně v rozsahu námitek a tvrzení žalobkyně a kvalitativně poměřením zjištěných protichůdných zájmů. Žalovaná se námitkami žalobkyně zabývala na str. 11 napadeného rozhodnutí.

45. Městský soud v Praze nesdílí ani názor žalobkyně, že žalovaná porušila princip legitimního očekávání tím, že po žalobkyni požadovala označení důkazů na podporu jejích tvrzení (respektive nedostatek důkazů uplatnila žalobkyni k její tíži), přestože v předchozím průběhu pobytu žalobkyně jí byla platnost povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění prodlužována, aniž by bylo vedeno jakékoliv dokazování. V posuzované věci se o porušení tohoto principu nejedná, protože výchozí situace na Ukrajině v době, kdy bylo žalobkyni vízum a následně povolení k pobytu vydáno, se významně změnila. Správní orgány jsou povinny rozhodovat podle skutkového stavu, který tu je v době vydání rozhodnutí, přičemž v této věci bylo prokázáno, že na území Ukrajiny se nepravdivý vnitřní ozbrojený konflikt soustřeďuje již pouze na frontovou linii na území Doněcké a Luhanské oblasti a zbývajících 22 krajů je se zajištěnou bezpečností obyvatel pod správou ukrajinské vlády. Žalobkyně nemohla důvodně očekávat, že za této situace jí bude opětovně prodlužováno povolení k pobytu. Ze samotné skutečnosti, že správní orgán požadoval doplnění podkladů pro rozhodnutí, nelze dovozovat, že správní orgán zamýšlí žalobcově žádosti vyhovět. Správní orgán tím pouze plnil zákonem stanovenou povinnost opatřit si takové podklady, aby mohl žádost posoudit a rozhodnout o ní.

VI. Závěr a náklady řízení

46. Na základě shora uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, a proto podanou žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zamítl.
47. Soud rozhodoval ve věci bez jednání, za splnění podmínek ust. § 51 s.ř.s., neboť účastníci řízení k výzvě soudu projeví dle citovaného ustanovení souhlas s projednáním žaloby bez nařízení ústního jednání.
48. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákona jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. září 2021

JUDr. Naděžda Řeháková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.